

ВІДПОВІДІ
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на рекомендації з подальшого удосконалення освітньо-професійної програми
1963 Соціальна педагогіка
за спеціальністю 231 Соціальна робота
за галуззю знань 23 Соціальна робота
за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти
викладені у проєкті Експертного висновку галузевої експертної ради

Київський національний університет імені Тараса Шевченка висловлює щирю вдячність членам галузевої експертної ради за ґрунтовний і високопрофесійний аналіз, рекомендації та пропозиції щодо подальшого удосконалення освітньо-професійної програми «Соціальна педагогіка». Надані рекомендації сприятимуть подальшому вдосконаленню освітньої програми та її реалізації відповідно до місії Університету, цілей програми і побажань стекголдерів. Водночас ми маємо коментарі щодо окремих рекомендацій.

Критерій	Рекомендації ГЕР з подальшого удосконалення освітньої програми	Відповідь КНУ імені Тараса Шевченка
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	1. Погоджуємося з рекомендацією ЕГ стосовно створення на сайті університету (факультету) відповідних посилань для електронних звернень стекголдерів. 2. Рекомендація: оновити програму виробничої практики в частині додання ПРН3, ПРН13, ПРН23 (наявні лише ПРН6 і ПРН8). До переліку ЗК у програмі практики варто додати ЗК4, а переліку ФК - ФК17.	Електронні звернення щодо пропозицій, зауважень, рекомендацій стекголдерів в межах проєктування та визначення цілей ОП «Соціальна педагогіка» відбувається за допомогою корпоративних пошт факультету психології (psy@knu.ua), кафедри соціальної реабілітації та соціальної педагогіки (srsp.psy@knu.ua), Гаранта ОП (mila-la@knu.ua). Відгуки стекголдерів розміщено на сайті факультету психології https://psy.knu.ua/study/e-programs#128-316-09-vidhuky-steikkholderiv. Університет вдячний за надані рекомендації та візьме їх до уваги.
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та	1. Погоджуємося з взірцевою оцінкою ЕГ щодо діяльності студентського парламенту загалом та інституту студентських кураторів, зокрема, які здійснюють підтримку абітурієнтів на етапі	Дякуємо за високу оцінку діяльності студентського парламенту та інституту студентських кураторів.

Критерій	Рекомендації ГЕР з подальшого удосконалення освітньої програми	Відповідь КНУ імені Тараса Шевченка
визнання результатів навчання	прийому документів, поселення у гуртожитки та протягом усього процесу навчання.	
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	1. Погоджуємося з рекомендацією ЕГ в частині: керівництву університету (факультету, кафедри) до початку нового навчального року визначити платформу електронного навчання, вимоги щодо її структури та наповнення курсів у ній. 2. Погоджуємося з висновком ЕГ в частині рекомендації: систематично оновлювати літературу до робочих програм ОК сучасними джерелами за останні 5 років (ОК1. «Вступ до університетських студій», ОК11. «Історія педагогіки та соціальної педагогіки», ОК 12. «Соціально-педагогічна робота в закладах освіти», ОК 16. «Психологія»).	1. Університет вдячний за надані рекомендації та візьме їх до уваги, але хочемо зазначити, що 1) ніякої нагальності у впровадженні платформи електронного навчання для надання послуг за освітніми програмами немає – Університет повернувся до проведення занять в аудиторіях, а питання організації освітнього процесу успішно (більш багатофункціонально ніж поширені LMS) вирішує система підтримки освітнього діловодства Triton, можливості якої суттєво зросли після запровадження корпоративної пошти. 2) провадження єдиної системи підтримки навчання (LMS) в цілому в Університеті ускладнюється наявністю тісної міжфакультетської кооперації у викладанні за освітніми програмами – на жаль, ні Moodle, ні ILIAS не можуть бути відкриті для Університету в цілому, а наявність двох десятків відокремлених систем призведе до суттєвого ускладнення роботи викладачів (значна частина яких бере участь в реалізації освітніх програм у 3-4 факультетах/інститутах). 3) Враховуючи постійне нарощування співпраці у формуванні спільних освітніх ресурсів із ЗВО партнерами з країн ЄС та Великої Британії (які використовують різні модифікації Moodle, ILIAS та OpenEdX) університет поставив перед собою завдання розроблення «парасолькової» системи взаємодії з різними LMS яка б базувалася на одній вище названих систем і на системі авторизації edugain. Тільки після розроблення і запровадження такої системи матиме сенс інсталяція LMS по окремим структурним підрозділам, і то не

Критерій	Рекомендації ГЕР з подальшого удосконалення освітньої програми	Відповідь КНУ імені Тараса Шевченка
		стільки для організації освітнього процесу, скільки для формування відкритих освітніх ресурсів і забезпечення доступу до відкритих освітніх ресурсів університетів-партнерів при віртуальній мобільності. 4) Тим часом Університет надає науково-педагогічним представникам академічну свободу у виборі та впровадженні форм і платформ для організації онлайн-навчання та самостійної роботи здобувачів. Важливим фактором вибору, як правило, є орієнтація на найбільш невибагливі щодо апаратних можливостей і потужностей каналів комунікації (Кожен НПП на домені knu.ua має електронну пошту, що забезпечує йому безперешкодний доступ до ліцензійних версій ZOOM, Google Meet, Google-clasroom тощо). Досвід крайніх трьох років показав, що в умовах інфраструктурних збоїв ці програмні засоби є найменш вразливими. 2. Університет вдячний за надані рекомендації і частково врахує їх. Оновлення рекомендованої літератури в робочих програмах навчальних дисциплін науково-педагогічними працівниками кафедри соціальної реабілітації та соціальної педагогіки та інших структурних підрозділів, які залучені до реалізації ОП «Соціальна педагогіка» відбуваються за джерелами не більше 5-ти років, але у зазначених висновках ЕК та ГЕР, ОК.1,11,12,16, мають місце бути історичні, педагогічні, психологічні першоджерела, словники, енциклопедії, нормативно-правові акти, інформація з яких є актуальною та використовується як фундаментальна навчально-наукова база, яка на сьогоднішній час не має заміни.
Критерій 6. Людські ресурси	1. Рекомендація: упродовж 2025-2026 н.р. забезпечити поповнення переліку публікацій НПП - п'ять наукових публікацій у наукових виданнях,	1. ЕГ не виявила недоліків у контексті Критерію 6, рекомендацій не було, визначалася взірцева практика, висока публікаційна активність у виданнях з науко-метричних баз, дієвість

Критерій	Рекомендації ГЕР з подальшого удосконалення освітньої програми	Відповідь КНУ імені Тараса Шевченка
	які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection, протягом останніх п'яти років, для викладання відповідного освітнього компонента (ОК11. «Історія педагогіки та соціальної педагогіки», ОК24. «Методологія соціально-педагогічних досліджень», ОК30. «Система інституцій соціально-педагогічної діяльності», ОК 35. «Соціально-педагогічна робота з дітьми та сім'ями»). 2. На сайті університету не оприлюднено результати рейтингу науково-педагогічних працівників, тому не можна зробити висновок про його наявність в ЗВО.	та визнання експертного кола фахівців, тісна співпраця із роботодавцями. НПП результати наукових досліджень інтегрують в освітній процес, зокрема в освітні компоненти ОП «Соціальна педагогіка» та мають не менше п'яти наукових публікацій у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection, протягом останніх п'яти років в межах 5 навчальних дисциплін. Водночас теми наукових публікацій НПП не можуть повністю співпадати з назвами освітніх компонентів та повністю відображати їх тематику, проте окремі аспекти мають прикладне або тематичне відображення. 2. Законодавцем визначено що формат рейтингування і його критерії мають визначати самі ЗВО, а оприлюднюватися мають результати рейтингування а не самі рейтингові списки. Міжгалузеве рейтингування, а тільки таке можливе в рамках Університету, який є мультидисциплінарним закладом освіти, в якому здобувачі трьох рівнів вищої освіти навчаються за програмами 54 спеціальностей (не враховуючи спеціалізацій) на нашу думку, на думку таких ЗВО-партнерів як університет міста Кельн, університет міста Лунд (належить до першої сотні у Шанхайському рейтингу), університет міста Флоренція, міста Констанц, міста Единбург та інших, не має сенсу. Причина – апріорна відсутність об'єктивності при порівнянні досягнень фахівців які працюють в кардинально відмінних предметних областях (відмінність можливості публікацій і індекси цитованості видань, відмінність в організації і забезпеченні дослідницької діяльності, відмінність в структурі дисциплін які викладаються, відмінність у готовності галузі оплачувати дослідження і консультації тощо). Саме тому Університет не формував і не буде формувати єдиного наскрізного рейтингу, а традиційно формує

Критерій	Рекомендації ГЕР з подальшого удосконалення освітньої програми	Відповідь КНУ імені Тараса Шевченка
		рейтинги по окремим структурним підрозділам в межах відносно однорідних предметних областей. Процедура рейтингування НПП була і використовувалася кожною кафедрою, а рейтингування на рівні кафедр є основою рейтингування в межах факультетів/інститутів. КНУТШ оприлюднює лише кращих викладачів, лідерів, на яких необхідно рівнятися. Ми повністю підтримуємо точку зору наших ЗВО партнерів по європейським альянсам щодо оприлюднення повних рейтингів, зокрема найнижчих позицій, суперечить етичним нормам, оскільки це може завдати шкоди іміджу викладачів та освітніх програм, деморалізувати НПП і демотивувати студентів. При цьому низьке місце у рейтингу зовсім не означає, що викладач є поганим фахівцем — йому просто могло не пощастити — він опинився серед ще сильніших колег. Знов ж таки, абсолютна більшість європейських університетів оприлюднює тільки верхню частину рейтингів викладачів — оприлюднення всього рейтингу є дією щонайменше неетичною і безумовно шкідливою (часто така дія як оприлюднення рейтингу навіть входить до переліку порушень які визначаються в документах європейських ЗВО (наприклад в етичному кодексі) як неприйнятні для представників академічної спільноти). Таким чином, в університеті кращі викладачі визначаються за підрозділами. У подальшому всі вони відзначаються як кращі в університеті. Результати рейтингування оприлюднюються для відзначення найкращих, зокрема, у щорічному звіті ректора Університету: https://knu.ua/pdfs/zvit/zvit-rektora-2024.pdf. Відзначення найкращих НПП також відбувається публічно на засіданнях Вченої ради Університету, Вченої ради підрозділу. Факультет психології щорічно визначає ефективність діяльності

Критерій	Рекомендації ГЕР з подальшого удосконалення освітньої програми	Відповідь КНУ імені Тараса Шевченка
		ННП та оприлюднює на сайті факультету: https://psy.knu.ua/faculty/rating.
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	1.Рекомендація: упродовж 2025-2026 н.р. залучити до оновлення змісту ОП міжнародних експертів. 2. Рекомендація: упродовж 2025-2026 н.р. запровадити базу успішних кейсів випускників ОП та практикувати он-лайн і оф-лайн зустрічі здобувачів з випускниками ОП.	КНУТШ послідовно дотримується визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Відповідно до п.2.14.1 «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ» Моніторинг освітніх програм здійснюється на локальному та загальноуніверситетському рівнях. Вимоги до локального та загальноуніверситетського моніторингу за поданням Науково-методичної ради Університету затверджуються ректором. Відділ забезпечення якості освіти готує аналітичні матеріали для Науково-методичної ради і Вченої ради Університету за результатами моніторингу. Необхідним складником локального і загальноуніверситетського моніторингу є опитування здобувачів освіти, випускників та роботодавців щодо їхньої задоволеності освітньою програмою, її компонентами, організацією і забезпеченням освітнього процесу, якістю викладання, викладацьким складом (https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogoprocusu-01_06_2024-with-changes-5_12_2024.pdf). На етапах розроблення нових редакції ОП «Соціальна педагогіка» вивчався досвід зарубіжних університетів, зокрема, Novia University of Applied Sciences https://grant-study.com/institution/universitet-prikladnykh-nauk-noviya-novia-university-applied-sciences, Mykolas Romeris University https://www.mruni.eu/en/. НПП кафедри соціальної реабілітації та соціальної педагогіки, зокрема Олена Чуйко, Novia University of Applied Sciences, 2016 року; Людмила Токарук, University of Vienna, 2019 року; Юлія Красілова, Mykolas Romeris University, 2022 року перебуваючи на міжнародній мобільності мали можливість вивчати зарубіжний

Критерій	Рекомендації ГЕР з подальшого удосконалення освітньої програми	Відповідь КНУ імені Тараса Шевченка
		досвід, обговорювати із міжнародними колегами особливості ОП. Здобувачі вищої освіти ОП «Соціальна педагогіка» Ліза Ейсмонт https://psy.knu.ua/search?searchword=%D0%95%D0%B9%D1%81%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D1%82&searchphrase=all, Тамара Андреева https://psy.knu.ua/news/internationalrelations/1357-akademichna-mobilnist-u-novia-finski-narysy, перебуваючи за програмою академічної мобільності порівнювали зміст ОП «Соціальна педагогіка та ОП «Соціальний сервіс» в Університеті прикладних наук Новіа, Фінляндія, місто Вааса. База кейсів випускників ОП «Соціальна педагогіка» продовжує успішно формуватися, а результати її діяльності відображено на ютюб каналі ОП https://youtube.com/channel/UCxPm2Dc8byXgpUuCWQANyFQ?si=V VQFH_E2DvI5fiXS.
Критерій 9. Прозорість та публічність	Рекомендація: варто оновити веб-сторінку факультету в частині актуальних відомостей про наявні програми академічної мобільності за ОП «Соціальна педагогіка», а також актуальну інформацію про заходи та проекти, які здійснює Наукове товариство студентів і аспірантів (НТСА).	Конкурс на отримання стипендії централізовано та транспарентно оголошуються відділом міжнародних зав'язків КНУТШ для здобувачів вищої освіти усіх спеціальностей і ОП на таких онлайн ресурсах https://mobility.knu.ua/?lang=uk https://international.knu.ua, сайті факультету психології інформацію розміщено https://psy.knu.ua/science/aspirantura/academic-mobility, в рубриці новин, розміщується інформація про заходи і проекти, які здійснює Наукове товариство студентів (НТСА) https://psy.knu.ua; https://psy.knu.ua/news/1440-i-etap-vseukrainskoi-studentskoi-olimpiady-2025-na-fakulteti-psykholohii; https://psy.knu.ua/news/1441-i-tur-vseukrainskoho-konkursu-studentskykh-naukovykh-robit-na-fakulteti-psykholohii.